

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Departementet

Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug
og Fiskeri

Den 29. april 2010

Sagsnr.: 99

./. Vedlagt fremsendes til udvalgets orientering orienterende notat om fødevareministerens konference "På sporet af en ny landbrugspolitik" den 26. april 2010 i København.

Med venlig hilsen

Jesper Wulff Pedersen

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Departementet/2.1

Sagsnr.: 3575

Den 29. april 2010

FVM 760

ORIENTERENDE NOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om fødevareministerens konference ”På sporet af en ny landbrugspolitik” den 26. april 2010 i København

Fødevareministeren afholdt den 26. april 2010 en international konference ”På sporet af en ny landbrugspolitik” blandt andet som opfølgning på Folketingets beslutning B75 om den fælles landbrugspolitik fra 2007 og regeringens efterfølgende strategi fra 2008, hvor der netop lægges op til, at man fra dansk side vil deltage aktivt i debatten for at fremme de danske synspunkter. Konferencen indeholdt indlæg fra en række hovedaktører i de kommende forhandlinger om fremtidens landbrugspolitik:

- Kommissær for Landbrug og Landdistriktsudvikling, Dacian Ciolos.
- Formanden for Europa-parlamentets udvalg for landbrugs- og landdistriktspolitik, fra Italien, Paolo De Castro.
- Medlem af Europa-Parlamentet og ordfører på Europa-Parlamentets initiativbetænkning om fremtidens landbrugspolitik, fra Storbritannien, George Lyon.
- Tysklands minister for fødevarer, landbrug og forbrugerbeskyttelse, Ilse Aigner.
- Nederlandenes minister for Landbrug, Natur og Fødevarekvalitet, Gerda Verburg.
- Polens minister for landbrug og landdistriktspolitik, Marek Sawicki.
- Frankrigs minister for fødevarer, landbrug og fiskeri, Bruno Le Maire.

Oplæggene og den efterfølgende debat viste, at der fortsat er stor forskel i ønskerne til den fremtidige fælles landbrugspolitik. Dette til trods for, at alle oplægsholdere fokuserede på spørgsmålet om, hvordan landbrugspolitikken kan fremme offentlige goder og dermed understøtte et bæredygtigt landbrug, der kan håndtere de nye udfordringer i forhold til blandt andet klima, miljø og global konkurrence. Der var stor enighed om at undgå en renationalisering af den fælles landbrugspolitik. Forskellene i holdningen til fremtidens landbrugspolitik kom tydeligst frem i forhold til:

- landbrugsbudgettets størrelse
- fordelingen og omfanget af den direkte støtte

- behovet for regulering af markedet.

Nedenfor er de enkelte oplægsholderes indlæg opsummeret.

Dacian Ciolos henviste til den igangværende offentlige høring, som Kommissionen har sat i gang med henblik på at inddrage alle forslag, inden Kommissionen fremlægger sin meddelelse, som ventes at indeholde forskellige mulige reformoplæg i slutningen af 2010. Kommissæren fremhævede nødvendigheden af at skabe en fælles landbrugspolitik, som den europæiske skatteborger kan se fornuften i. Ligeledes skal spørgsmålet om fordeling af støtten adresseres, men Kommissæren understregede, at en retfærdig fordeling af støtten ikke nødvendigvis betyder den samme støtte til alle landmænd i Europa. Kommissionens Europa 2020 strategi vil ligge til grund for udviklingen af landdistrikterne.

Paolo De Castro fremhævede den udfordring, der ligger i at øge produktionen af fødevarer, grundet at efterspørgslen efter fødevarer vil stige dramatisk i de kommende år, samtidig med at økosystemerne skal bevares og beskyttes bedre. Paolo De Castro fandt, at den fælles landbrugspolitik i fremtiden bør fremme både konkurrencedygtighed og især indkomststabilitet i landbruget, samt fremme frembringelsen af offentlige goder og en integreret udvikling af landdistrikterne. Paolo De Castro fremhævede, at der havde været en indkomstnedgang på 12 % i 2009 ifølge EUROSTAT.

George Lyon fremlagde hovedlinjerne i sit udkast til initiativbetænkning, som behandles i Europa-Parlamentets udvalg for landbrugs- og landdistriktspolitik under overskriften, ”En mere retfærdig, grønnere og mere bæredygtig landbrugspolitik i fremtiden”. George Lyons oplæg indeholder nogle konkrete bud på, hvorledes man kan sammensætte en ny fælles landbrugspolitik. Modellen fastholder, men ændrer indholdet i den nuværende søjle-struktur. Søjle I bør bestå af en basisstøtte, samt markedsinstrumenter til krisestyring og som noget nyt muligheden for fleksibel kontraktmæssig top op støtte, samt støtte til ugunstigt stillede områder. Søjle II bør anvendes til sikring af grøn vækst, med fokus på miljø og klima. Diskussionen om en budgetreduktion hvilede ifølge George Lyon som en ”sort sky” over drøftelserne.

Ilse Aigner understregede, at den tyske regering forventer en stærk og velfunderet europæisk landbrugspolitik i perioden efter 2013. Fra tysk side er man fortalende for at fastholde den nuværende opdeling i søjle I og søjle II med et fast budget for hele budgetperioden 2014-2020, der giver landmændene planlægningsikkerhed. Det vil sige uden modulation af søjle I til søjle II. Der bør derfor fortsat være en direkte indkomststøtte uden national medfinansiering. Der lægges fra tysk side ikke op til omfordeling af støtten mellem medlemsstaterne. Man forventer, at der vil være behov for intervention som sikkerhedsnet, men det betyder ikke at man konstant bør gribe ind i markedet. Ilse Aigner fremhævede desuden, at især i de ugunstigt stillede områder, er landbruget en drivende kraft i økonomien, der skaber beskæftigelse og det bør fastholdes.

Gerda Verburg lagde ud med, at erklære, at den fælles landbrugspolitik er en hjørnesten i det europæiske samarbejde. Det skal det vedblive med at være, som grundlaget for en fair konkurrence mellem landene. Men der er et behov for at ændre politikken for at imødegå de nye udfordringer. Man bør fortsætte markedsorienteringen af landbrugsproduktionen og gøre europæisk landbrugsproduktion konkurrencedygtig på verdensplan uden landbrugsstøtte. Man bør skabe en mere målrettet direkte støtte, for at sikre bæredygtighed, konkurrencedygtighed og produktivitet, men også for at imødegå markedsfejl, herunder opnåelsen af en række offentlige goder. Innovation, viden og investeringer skal være grundlaget for fremtidens landbrug. I forhold til udbetaling af den direkte støtte udtalte Gerda Verburg, at man bør undgå at støtten med tiden fører til højere jordpriser og dermed ikke aktivt indgår i landbrugsaktiviteter. Det forventes, at der vil være behov for intervention som sikkerhedsnet begrænset til særlige krisesituationer.

Marek Sawicki understregede, at den fælles landbrugspolitik også efter 2013 vil være afgørende med henblik på at sikre fødevareforsyningsikkerhed, bæredygtig udvikling af landbrug og landdistrikter, lige markedsvilkår og en stærk, konkurrencedygtig position for EU på det globale marked. Man bør derfor bevare en fællesskabsbaseret landbrugspolitik, herunder en opretholdelse af det aktuelle niveau af fællesskabsfinansiering, samt undgå øget national medfinansiering, ikke mindst for den direkte støtte. Man bør udvikle et ensartet system for direkte støtte i hele EU (flat-rate) og opgive de historiske fordelingskriterier samt bevare den eksisterende struktur bestående af den fælles markedsordning, direkte støtte og landdistriktspolitikken. Desuden bør eksisterende interventionsmekanismer opretholdes, dog som et sikkerhedsnet. Marek Sawicki understregede, at modulation bør afskaffes, og den eksisterende fordelingsnøgle for tildeling af støtte under søjle II bør bevares.

Bruno Le Maire fremhævede at det er nødvendigt at bevare en ambitiøs landbrugspolitik og et tilsvarende ambitiøst landbrugsbudget. Politikken skulle kunne håndtere krisen i landbruget og bidrage til global fødevareforsyning. Landbrugssektoren skulle betragtes som en strategisk sektor, der ikke blot kunne ses som en residual af budgetdrøftelserne. Den franske minister understregede behovet for at legitimere den fælles landbrugspolitik på ny, ved hjælp af fokus på offentlige goder. Frankrig gik ikke ind for de traditionelle markedsordninger, som for eksempel mælkekvoterne, som under mælkekrisen havde vist, at de ikke fungerer optimalt. Men der var i stedet behov for en ny regulering af markederne. Ved ny regulering forestås indsatsen for at modvirke spekulation, markedsstabiliserende intervention, gensidige fonde i forbindelse med kriser, etablering af et prisobservatorium og en tilpasning af konkurrencereglerne. Bruno Le Maire understregede at fremtidens landbrugspolitik skal sikre en større og bedre landbrugsproduktion under hensyntagen til natur og miljø. Hvad angik spørgsmålet om omfordeling fandt man fra fransk side ikke, at ensartet støtte er en hensigtsmæssig model. Man må derimod finde nogle objektive kriterier, så lige situationer behandles lige. Bruno Le Maire understregede ligeledes, at krisestyring er central for den moderne landbrugsproduktion, samt at sikring af ugunstigt stillede områder er en fransk prioritet. Landdistriktspolitikken kan mål-

rettes modernisering af bedrifter, innovation, tilpasning til klimaændringer. Modulation bør ikke fortsætte. Den globale konkurrenceevne skal beskyttes.

Yderligere information og oplægsholdernes talepapirer kan findes på Fødevareministeriets hjemmeside: http://www.fvm.dk/CAP_konference_2010.aspx?ID=44035